

بسم الله الرحمن الرحيم

مدخل فلسفه‌ی علم

استیون ای. تولمین

برگردان:

محمد رضا شادرو

انتشارات علم

تولمین، استیون، Toulmin, Stephen :

سرشناسه

مدخل فلسفی علم / نویسنده استیون ای. تولمین؛ برگردان محمدرضا شادرو.

عنوان و نام پدیدآور

تهران: نشر علم، ۱۳۹۴.

مشخصات نشر

۱۴۸ص.

مشخصات ظاهری

978-964-224-623-6

شابک

فنا

وهمیت فهرست نویسی

کتاب حاضر ترجمه مقالهای تحت عنوان Philosophy of Science از دانشنامه بریتانیکا است.

یادداشت

واژه‌نامه.

یادداشت

تمایذ.

یادداشت

علوم - فلسفه

موضوع

شادرو، محمدرضا، مترجم

شناسه الزوده

۱۳۹۴/۴م/۱۷۵Q

رده بندی کنگره

۵۰۱

رده بندی دیویی

۳۴۰۱۰۷۰

شماره کتابشناسی ملی

نشر

مدخل فلسفی علم

استیون ای. تولمین

برگردان: محمدرضا شادرو

چاپ اول: ۱۳۹۴

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

لیتوگرافی: صدف ۸۸۸۳۰۵۳۳

چاپ و صحافی: زرامین

خیابان انقلاب - خیابان دوازدهم فروردین - خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر پلاک ۴ تلفن: ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۶ - ۶۲۳ - ۲۲۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

فهرست مطالب

۵	یادداشت
۷	درباره‌ی تولمین
۱۹	مقدمه
۲۱	سرشت و قلمرو و پیوندهای فلسفه‌ی علم
۲۷	گسترش تاریخی
۲۷	دوره‌های باستان و میانی: پیدایش فلسفه‌ی طبیعت
۳۳	دوران نوزایش و پس از آن: از بیانیه تا نقد
۴۰	گذار به جنگ جهانی اول: فلسفه‌ی فیزیکِ کهن
۴۷	مباحثه‌ی سده‌ی بیستم: اثبات‌گرایان در برابر تاریخ‌دانان
۵۷	عناصر اقدام علمی
۵۸	داده‌های تجربی و تفسیر نظریِ آن‌ها
۶۶	کارشویه‌های تجربی علم
۷۲	ساختارهای صورتی علم
۷۷	دگرگونی مفهومی و تکامل علم
۸۵	گرایش‌های فکری در علم
۸۵	اکتشاف و عقلانیت
۹۲	اعتباریابی و توجیه
۹۷	وحدت و کثرت‌گرایی و تحویل‌گرایی

۱۰۳	شان فلسفی نظریه‌ی علمی
۱۰۳	شان گزاره‌ها و مفاهیم یا هویات علمی
۱۰۸	تحلیل فلسفی و علم‌ورزی
۱۱۵	پیوند درونی علم و فرهنگ
۱۲۵	منابع بیشتر
۱۳۱	نام‌نامه
۱۳۷	واژه‌نامه

یادداشت

استیون ای. تولمین که در کشور ما شخصیتی تقریباً ناشناخته است و جز اهل فن کسی از اندیشه‌های او چندان آگاهی ندارد، فیلسوفی انگلیسی و دست بر قضا از بنیانگذاران تاریخ‌گرایی در فلسفه‌ی علم معاصر است. کتاب کوچک حاضر که گمان می‌کنم نخستین اثری باشد که از او به زبان فارسی منتشر می‌شود، کم و بیش همه‌ی مباحث مهم و بنیادی فلسفه‌ی علم را به اجمال در بر می‌گیرد و مقدمه‌ای خوب و فراگیر به نظر می‌رسد برای پژوهندگانی که با این رشته‌ی نسبتاً نوپدید یا با چشم‌اندازهای تازه‌ی آن چندان آشنا نیستند.

فیلسوف، ناگزیر از رعایت سرشت دانشنامه‌یی نوشتار خود، از یک سو نکته‌های اصلی مطرح در فلسفه‌ی علم را به ترتیب و با زبانی ساده بیان کرده است تا فهم مطلب به دانش علمی خاصی نیاز نداشته باشد، و از سوی دیگر، ایجاز و فشرده‌نویسی را به‌کار گرفته که خود همیشه مایه‌ی پیچیدگی کلام است. پس شاید بهتر باشد که اثر او، مانند هر اثر فلسفی دیگری، به قول نیچه، دور از شتاب و به کندی خوانده شود، یعنی با شکیبایی و تأمل و تیزبینی فراوان.

متن مبدأ، مدخل "فلسفه‌ی علم" در *دانشنامه‌ی بریتانیکا* (۲۰۰۳) بوده و افزوده‌های مترجم همه جا درون قلاب آمده است. پیشاپیش، بابت خبط و

خلاف‌های احتمالی در برگردان فارسی، از خوانندگان پوزش می‌خواهم و از دوستانی که آن‌ها را گوشزد خواهند کرد سپاسگزارم. همچنین، از کارکنان شریف‌نشر علم که در کار چاپ و انتشار این کتاب کوشیده‌اند سپاس دارم.

محمد رضا شادرو

www.ketab.ir